

Oficjalny portal Miasta i Gminy Zagórz

Adres artykułu: <https://zagorz.pl/arttykul/polsko-slowackie-pogranicze-w-zwierciadle-historii>

Polsko - Słowackie pogranicze w zwierciadle historii

logo interreg

W dniu 04 grudnia 2025 r. roku w Rzeszowie, odbyło się 3 posiedzenie Komitetu ds. małych projektów Programu Interreg Polska-Słowacja 2021-2027 wdrażanych przez Stowarzyszenie Euroregion Karpacki. Gmina Zagórz wraz z Miastem Medzilaborce uzyskali dofinansowanie do projektu pn. „Polsko - Słowackie pogranicze w zwierciadle historii”. Umowa o dofinansowanie małego projektu została podpisana w dniu 23.02.2026 r. w Starostwie Powiatowym w Rzeszowie.

W ramach niniejszego projektu zaplanowano realizację następujących zadań: w zwierciadle historii - wykonanie wirtualnego lustra, zakup dwóch strojów pogórzańskich (damskiego i męskiego) wraz z dwoma manekinami do prezentacji strojów, wystawa strojów ludowych, tradycja i historia pogranicza połączona z prelekcją nt. strojów pogranicza oraz z koncertem kapel ludowych, organizacja wystawy strojów pogranicza na terenie powiatu Medzilaborce. Zaplanowane działania wpłyną na rozwój pogranicza polsko-słowackiego znacząco przyczyniając się do ożywienia gospodarki lokalnej i wzmocnienia więzi między społecznościami po obu stronach granicy, wpłyną również na zwiększenie atrakcyjności i rozpoznawalności pogranicza poprzez wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego.

Dzięki powyższym działaniom zrealizowany zostanie cel główny projektu tj. wykorzystanie dziedzictwa kulturowego i historycznego obszaru pogranicza w rozwoju oferty turystycznej z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Projekt jest związany bezpośrednio z dziedzictwem kulturowym i turystyką stąd jego grupami docelowymi są turyści którzy korzystają z atrakcji turystycznych Pogranicza, mieszkańcy obszaru wsparcia, w tym grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, regionalni, lokalni artyści i rzemieślnicy oraz zespoły i grupy prezentujące tradycje i zwyczaje ludowe, a także przedstawiciele sektora czy osoby z niepełnosprawnościami, ich rodziny i opiekunowie prywatnego oraz non-profit. Projekt jest przede wszystkim odpowiedzią na zanikanie charakterystycznych dlatego obszaru elementów kulturotwórczych, a jego realizacja pozwoli na zwiększenie tożsamości

społecznej, zachowanie lokalnych tradycji i kultury oraz pobudzenie aktywności mieszkańców i ich więzi z miejscem zamieszkania.

Wykonanie wirtualnego lustra pozwoli na zwiększenie dotychczasowej oferty prezentowanej osobom zwiedzającym Centrum Kultury Foresterium o nowe, innowacyjne narzędzie służące promocji lokalnej kultury. Wirtualne lustro to nowoczesne rozwiązanie wykorzystujące technologię rozszerzonej rzeczywistości które pozwala użytkownikom na interaktywne przymierzanie m.in. ubrań – w przypadku projektu będą to stroje ludowe pogranicza oraz nawiązujące do lokalnej historii- stój Konfederata Barskiego, czy mnicha klasztoru Karmelitów Bosych, którego ruiny zabytkowe znajdują się w Zagórzu. Wirtualne lustro pozwala na interaktywną i angażującą eksplorację eksponatów oraz historii. Dzięki technologii rozszerzonej rzeczywistości użytkownicy mogą doświadczyć ekspozycji w nowy, dynamiczny sposób. Dzięki takiemu rozwiązaniu poznawanie lokalnego dziedzictwa staje się atrakcyjne dla różnych grup odbiorców, a doświadczenie zwiedzania jest głębsze i bardziej angażujące.

Wydatki ogółem opiewają na kwotę: 56 780,18 EUR z czego dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego jest na poziomie 80% wydatków kwalifikowalnych.

Zaplanowany termin realizacji projektu: 02-2026-01-2027

#InterregPLSK #PolskaSlowacja #PolskoSlovensko

#EuropeanCommision #FunduszeEuropejskie #Fundusze UE

Dňa 4. decembra 2025 sa v Rzeszówie konalo 3. zasadnutie Výboru pre malé projekty programu Interreg Poľsko-Slovensko 2021 – 2027, ktorý realizuje Karpatské euroregiónske združenie. Obec Zagórz a mesto Medzilaborce získali finančné prostriedky na projekt s názvom „Poľsko-slovenské pohraničie v zrkadle histórie“. Zmluva o financovaní malého projektu bola podpísaná 23. februára 2026 na okresnom úrade v Rzeszówie. V rámci tohto projektu sú naplánované nasledujúce úlohy: „V zrkadle histórie“ – vytvorenie virtuálneho zrkadla; zakúpenie dvoch pogórskeho krajov (jedného pre ženy a jedného pre mužov) spolu s dvoma figurínami na vystavenie; výstava ľudových krajov, tradícií a histórie pohraničného regiónu spojená s prednáškou o krajoch pohraničného regiónu a koncertom ľudovej kapely; a organizácia výstavy krajov pohraničného regiónu v okrese Medzilaborce. Plánované aktivity ovplyvnia rozvoj poľsko-slovenského pohraničného regiónu, pričom významne prispejú k revitalizácii miestneho hospodárstva a posilneniu väzieb medzi komunitami na oboch stranách hranice. Zvýšia tiež atraktivitu a rozpoznateľnosť pohraničného regiónu

prostredníctvom využívania zdrojov kultúrneho dedičstva.

Vďaka týmto aktivitám sa dosiahne hlavný cieľ projektu: využitie kultúrneho a historického dedičstva pohraničného regiónu pri rozvoji ponuky cestovného ruchu pri dodržiavaní zásad trvalo udržateľného rozvoja.

Projekt je priamo spojený s kultúrnym dedičstvom a cestovným ruchom, preto medzi jeho cieľové skupiny patria turisti, ktorí si užívajú turistické atrakcie pohraničia, obyvatelia podpornej oblasti vrátane skupín ohrozených sociálnym vylúčením, regionálni a miestni umelci a remeselníci a skupiny prezentujúce ľudové tradície a zvyky, ako aj zástupcovia súkromného a neziskového sektora vrátane ľudí so zdravotným postihnutím, ich rodín a opatrovateľov. Projekt je predovšetkým reakciou na miznutie charakteristických kultúrnych prvkov oblasti a jeho realizácia posilní sociálnu identitu, zachová miestne tradície a kultúru a stimuluje angažovanosť obyvateľov a väzby na miesto ich bydliska.

Vytvorenie virtuálneho zrkadla obohatí existujúcu ponuku prezentovanú návštevníkom v Kultúrnom centre Foresterium o nový, inovatívny nástroj na propagáciu miestnej kultúry. Virtuálne zrkadlo je moderné riešenie využívajúce technológiu rozšírenej reality, ktoré umožňuje používateľom interaktívne si vyskúšať veci, ako napríklad oblečenie. Oblečenie – v prípade projektu to budú ľudové kroje z pohraničného regiónu a s odkazom na miestnu históriu aj kroje barského konfederátu a mnícha z kláštora bosých karmelitánov, ktorého ruiny sa nachádzajú v Zagórze. Virtuálne zrkadlo umožňuje interaktívne a pútavé objavovanie exponátov a histórie. Technológia rozšírenej reality umožňuje používateľom zažiť výstavu novým, dynamickým spôsobom. Toto riešenie robí spoznávanie miestneho dedičstva atraktívnejším pre rôzne publikum a zážitok návštevníka je hlbší a pútavejší.

Celkové výdavky predstavujú: 56 780,18 EUR, z čoho financovanie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja predstavuje 80 % oprávnených výdavkov.

Plánovaný dátum realizácie projektu: 02.01.2026

#InterregPLSK #PoľskoSlovensko #PoľskoSlovensko

#EurópskaKomisia #EurópskeFondy #FondyEÚ